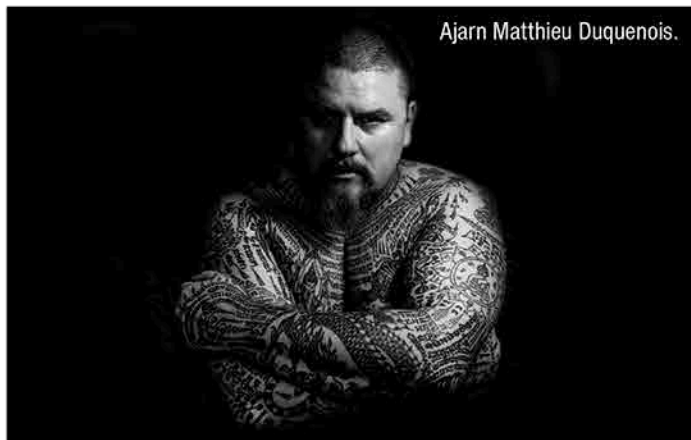

Képzeliük magunk elé, ahogy Ajarn Matthieu Duquenois tetoválómester tucatnyi Buddha szoborral, áldozati tárgyakkal, tiszteletnek örvendő szerzetesek képeivel, tigriseket formázó szobrocskákkal, varázserővel bíró amulettekkel és a feltételezések szerint a thaiföldi sak yan varázslatos tetoválások hagyományát megteremtő bölcs Pho Kae (Öreg apa) maszkjával gazdagon feldíszített oltár előtt ül. Egy tetoválásra váró személy tányérral a kezében térdén csúszva közelít felé, a tányéron ajándékok: virág, gyertya, bételdió, dohány és némi készpénz. A férfi a tányért a feje fölé emeli, felkínálva tartalmát a mesternek, aki gyors mozdulattal megáldja a kerámián heverő tárgyakat. Ezt követően közösen meggyújtanak egy füstölőt, Duquenois tetoválóelődei közbenjárását kérve a rövidesen kezdődő szertartáshoz, majd a mester megáldja tetoválótűit, mielőtt ügyfele bőrébe döfné azokat.

Ajarn Matthieu Duquenois.

SZENT SAK YAN TETOVALÁSOK

Írta: Lars Krutak

Már több mint egy évezrede, hogy Thaiföld vallási életének meghatározó részét képezi a sak yan tetoválások mitikus hagyománya. A théraváda buddhizmust, hinduizmust, animizmust és a felmenők bálványozását magába foglaló egységes vallásrendszerre gyűrt sak yan egyfajta mitikus bőrbé vésett írássá állt össze, amelynek hordozó felülete az emberi bőr. Ezek a szövegek a tanítványként kezelt (luksit) tetoválásra váró személyeknek segítenek eligazodni az istenségek, szellemek és holtak által uralt kiszámíthatatlan, bizonytalan és tökéletlen világban.

A nagyrészt szent szerzetesek, olykor laikus tetoválók által készített ezoterikus műalkotásokról úgy hiszik, hogy viselőjük tartós védelmet nyer általuk mindenféle sorscsapással szemben. Ráadásul olyan mitikus erőt is tulajdonítanak ezeknek a szent szövegeknek, amellyel befolyásolni lehet egyes emberek viselkedését, és segíthet az elhunytaknak biztonságosan átjutni a túlvilágra. Aki egyszerűbb eredménnyel is beéri, a szent tetoválások bőrére

kerülésével arra számíthat, hogy a minták megnövelik szerencséjét.

A tanoncok először egy idősebb mester (khru sak) felügyelete mellett gyakornokoskodnak, amikor teljes egészében elsajátították mesterük mitikus tudását (weecha) egy átruházó ceremónia keretében az újonnan felszentelt mester (ajarn) elfoglalhatja helyét a szent tetoválásokat készítő férfiak sorában.

Szűk évtizede annak, hogy a francia születésű Duquenois a sak yan és az azokat kiegészítő yantrák (szent- és varázsminták) mitikus-vallási kultúráját tanulmányozza. Több olyan magánszentélyt (samnak) látogatott meg ezalatt az idő alatt, akikkel ezeket a rituálékat gyakorolhatta. Thaiföld legelismertebb tetoválómesterei mellett gyakornokoskodott, így sajátította el a szertartásokat. Ő a második olyan európai származású mester, aki az arjan (mester) címet viselheti. Utazását hihetetlen fényképekkel dokumentálta, amelyeket ebben a cikkben láthatnak olvasóink.

Kalandozás a varázslatos tetoválások világában

Ajarn Matthieu kalandja 2009-ben kezdődött, amikor 37 évesen megkapta első szent tetoválását (sak yanját). „Életem egy nehéz szakaszában jártam akkor, szükségem volt valamilyen spirituális töltetre, hogy tovább tudjak lépni, hogy fejlődhessek. Thaiföld egész területén végiglátogattam az idősebb mestereket (khru sakokat), és különböző mitikus rituálékon vettem részt. A kétszáz mester közül, akiket meglátogattam, huszonötön tetováltak a bőrömre, ezek a mitikus thaiföldi tetoválások hirtelen leküzdhetetlen szenvedélyemmé váltak, szinte megszállottjuk lettem.”

A Matt fényképezőgépe által megörökített bensőséges jelenetek hihetetlenül mély spirituális töltéről tanúskodnak. A mesterek (ajarnok) rituális tetoválóhelyiségeitől, a buddhista templomokon át egészen a frissen felszentelt, tetoválásokkal rendelkező sak yan tanítványok (a tulajdonképpeni ügyfelek) véres bőréig, ezek a mitikus erővel bíró

Duquenois nem az egyetlen sak yan mester a családban. Felesége Ajarn Rung szintén jeleskedik a varázstetoválások készítésének terén.

Ajarn Luang Pi Man saját szentélyében tetoválótűivel (mai sak).

XIX. századi burmai tetoválókönyv titkos mintákkal és varázsigékkel, amelyet korábbi mesterek hagyományoztak egymásra. (Lars Krutak gyűjteményéből.)

Ajarn Matthieu fogadja a nem rég elhunyt Ajarn Thong Krop Khem áldását, és átveszi tőle a mai sak nevű tetoválószerzsámot és a tamlá yan nevű könyvet.

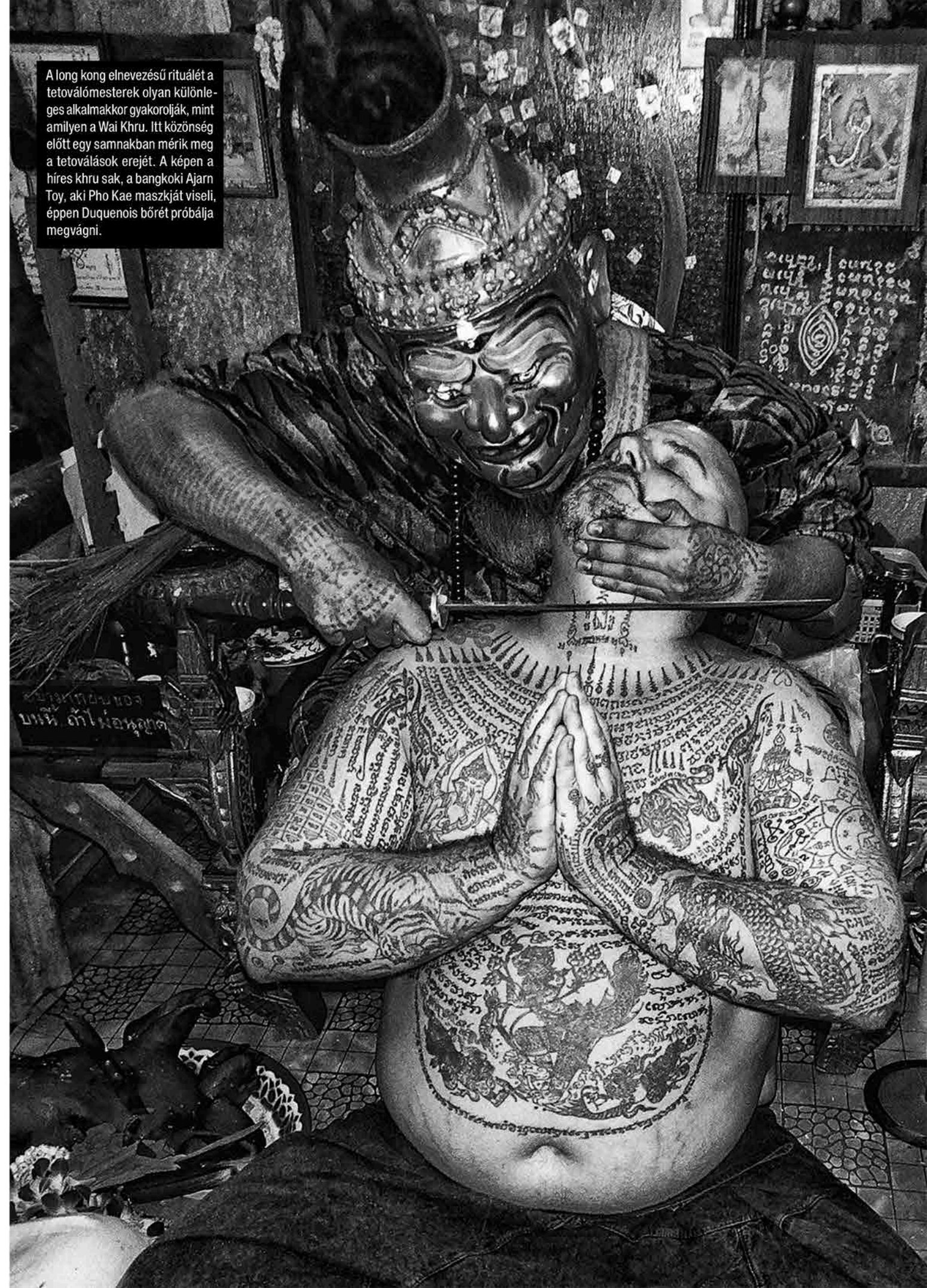
ábrák mindenhol az emberi hit, sőt, maga az élet metafizikai vonatkozásairól árulkodnak.

„Több lépcső vezetett el ahhoz, hogy arjanná, azaz thai tetoválómesterré váljak” - meséli Matthieu. „Először feleségemmel, Rungal három másik thaiföldihez csatlakoztunk, hogy az elismert Luang Pi Man mester (khru sak) tanítványai legyünk. Egy „Yoke Pan Khru”-nak nevezett ceremónián vettünk részt, amelynek során felajánlásokat tettünk mesterünknek, aki felvett minket saját mestereinek leszármazási vonalába, és a sak yan szent kalligráfia, a khom írás alapvető tetoválótechnikáit tanította nekünk. Még ekkor sem foglalkoztatott a gondolat, hogy másokat tetováljak, de gyakornokságom második napján a mesterem arra kötelezett, hogy egyik tanítványtársamra egy Hanuman tetoválást készítsék.”

„Gyakornokként töltött időm alatt minden évben részt vettem a Wai Khrunak nevezett ünnepségen, avagy a nemrég elhunyt Ajarn Thong Mester Napján, aki az elmúlt évszázad egyik legnagyobb és legelismertebb tetoválómestere volt Thaiföldön, és aki négy évvel ezelőtt engem is tetovált. A Wai Khrun rendszerint számos tanítvány vesz részt, hogy meglévő tetoválásaikat feltöltsék új energiával, vagy csupán megtapasztalják bőrrajzuk valódi erejét. Thong mester fülébe jutott, hogy a sak yan szent művészetét tanulmányozom, ám ahelyett, hogy engem is ugyanabban a szokásos áldásban részesített volna, mint többi tanítványát, nekem egy különlegességnak számító ritulét tartogatott, a Krop Khemmel szentelt fel, amellyel egyúttal rám ruházta tetoválómesteri címét. Egy tetoválószerzsámmal (mai sak) és egy könyvvel (tamlá yan) is megajándékozott, utóbbiban olyan titkos formulák és sak yan minták szerepeltek, amiket ő fiatal korában saját mesterétől tanult. Az Ajarn Thong leszármazási vonalához tartozó mesterek szerint azért részesültem ebben a kivételes megtisztelésben, mert a mester meglátott bennem valamit. A felszentelést követően azt mondta, hogy az ő útját fogom járni, folytatni fogom, amit elkezdett, és hamarosan teljes idős tetoválómesterré válok. Ugyanabban az évben rövid időre buddhista szerzetesnek álltam, hogy megtisztítsam a lelkem, és felkészüljek a rám váró tetoválások elkészítésének szent feladatára.”

A mítikus tudás elsajátítása

Jómagam is viselek néhány szent szöveget (sak yant), ezek mind kifejezetten egyenes vonalú minták, de Thaiföldön láttam olyan szerzeteseket, akik már majdnem gépies pontossággal, hihetetlenül szép vonalakkal tetoválnak. Ezen felbuzdulva kérdeztem meg Ajarn Matthieu-től, hogy szerinte mi a legnagyobb kihívás a thai stílusú tetoválások elkészítésében. „Külföldiként eredeti sak yant készíteni több szempontból is nehéz. Sokan gondolják úgy, hogy sak yan tetoválásokat készíteni gyerekjáték, mivel sokszor látták már, hogy a szerzetesek vagy a laikus tetoválók sablonokat használnak erre a célra. Ezen minták jelentése azonban több összetett tényező kombinációjából áll. Először is a tetoválónak saját mesterének leszármazási vonalához kell tartoznia. Minél különlegesebb ez a régen élt mesterek hosszú sorából álló vonal, annál erősebb hatású lesz a jelenlegi mester tetoválása.

A long kong elnevezésű rituálét a tetoválómesterek olyan különleges alkalmakkor gyakorolják, mint amilyen a Wai Khru. Itt közönség előtt egy samnakban mérik meg a tetoválások erejét. A képen a híres khru sak, a bangkoki Ajarn Toy, aki Pho Kae maszkját viseli, éppen Duquenois bőrét próbálja megvágni.

Léteznek bizonyos betartandó viselkedési szabályok, tisztelnünk kell például az elődeinket és a buddhizmus előírásait. A gyakornoki idő alatt a legnehezebb feladat az ősi, úgymint a Khom, Pali, Lanna, Tai Yai, Môn és a burmai nyelveken írt szövegek memorizálása, hogy a számtalan mantraénekről ne is beszéljünk. Ezeket a mantrákat hangosan vagy magunkban énekeltük, hogy általuk leröjűk tiszteletünket mestereink előtt, és megidézzük szellemüket, majd megáldjuk "tanítványunk" testét mielőtt tetoválni kezdenénk rá. A tetoválás ideje alatt is mantrákat énekeltünk – mindegyik mintához, mindegyik ívhez vagy felirathoz, amit tetováltunk, tartozik egy ilyen mantra. Ez egy nagyon bonyolult és titkos folyamat. Mindegyik tetoválómester saját titkos varázsigéket használ, így ezek minden szakmai generációnál különböznek egymástól. Ezért van az, hogy egy tetoválómester csakis saját tetoválásait képes megáldani. Amint a tetoválás elkészült, további mantrák éneklésével és áldásokkal kell feltölteni. A feleségem és én még mindig folyamatosan tanulunk

saját ajarnajinktól (mestereinktől), és feltehetően még további évekbe fog telni, mire mi is elismert sak yan mesterek leszünk."

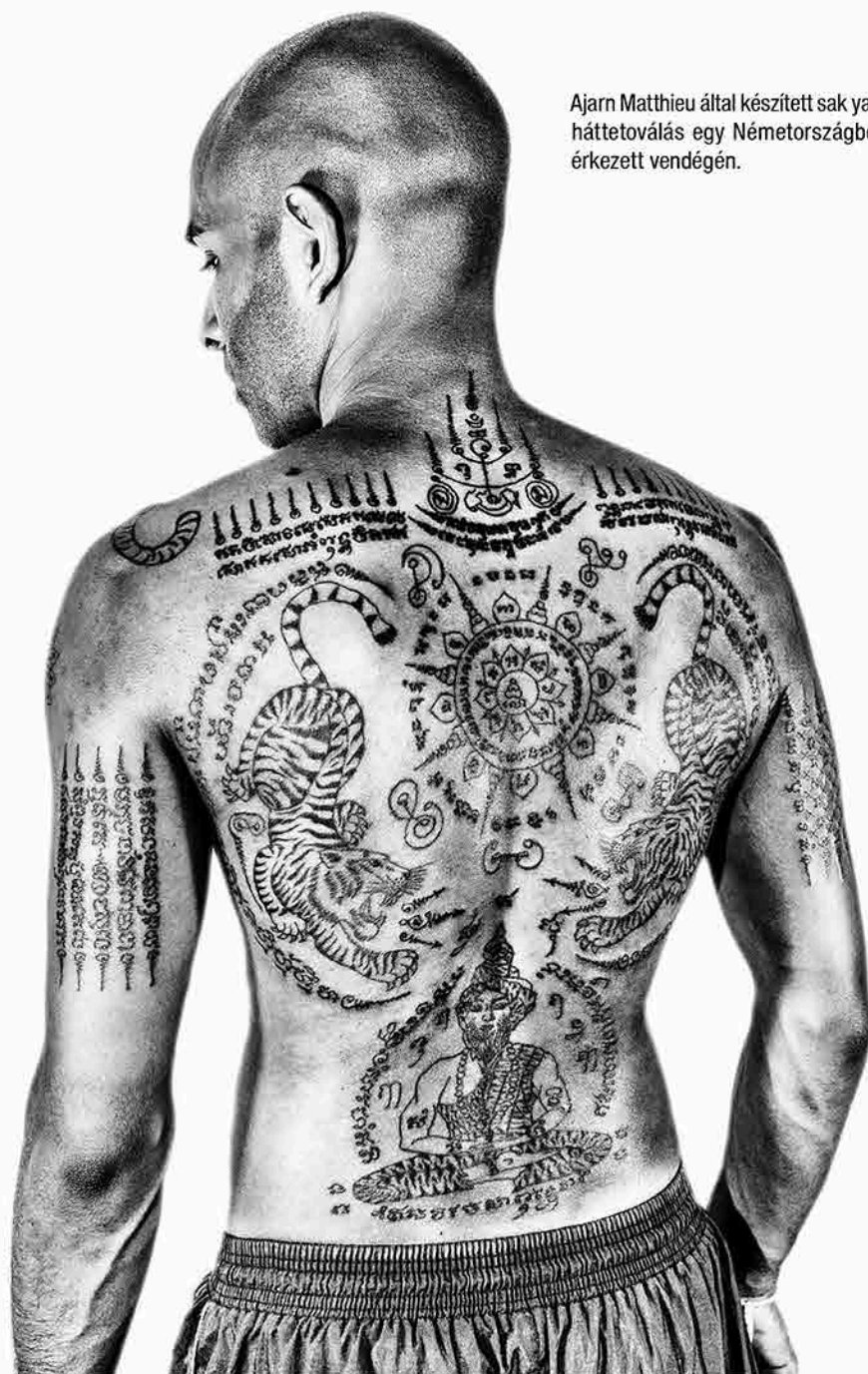
A sak yan hagyomány megőrzése

Az ajarnok évszázadokon át különböző erőt jelképező állatokkal (tigrisek, oroszlánok, százlábúak, teknősök), istenségekkel (Garuda, Ganésa, Hanuman), bölcs remetékkel (ruesi) és szent szimbólumokkal ékesítették az emberek bőrét, hogy tanítványaiknak teste örök életű és legyőzhetetlen legyen. A khru sak mester ősi tudását, ismereteit csillagászatból, szent geometriai alakzatokból, szent szövegekből és szellemidéző igéből meríti, hogy ezekkel felvértezve döfje tetoválótűit vendégeinek bőrébe. Az így megjelenő mozaikszerű minták olyan gazdag tetovált ikonográfiává álltak össze, amelyre viselőik egykor áldásként, védelmező erőként, illetve a túlvilág lényei számára nyújtott személyes áldozataként tekintettek.

Ugyanakkor Duquenois szerint ezt a hihetetlenül gazdag hagyományt az eltűnés veszélye fenyegeti napjainkban. „Igaz ugyan, hogy a sak yan ismét kezd népszerűvé válni, és géppel nagyon gyorsan el lehet készíteni az ilyen mintákat, de az eredeti thai tetoválás, amihez a teljes általam felvázolt szertartás is hozzátartozik, az idősebb mesterek halálával kezd eltűnni világunkból. Bár kétségtelen, hogy léteznek tetoválóművészek, akik tisztelik a hagyományokat, de nagyon kevesen szorítják rá magukat azok teljeskörű betartására. A legtöbben, talán kényelemből nem tanulják meg a követelményeket, és az ábrák kidolgozásakor nem tartják tiszteletben a leszármazási vonalat. Bár előbb éppen a "tetoválóművész" kifejezést használtam, feleségemmel mi nem tartjuk művésznek magunkat. Számunkra a tetoválás rituáléja csupán eszköz ahhoz, hogy a kért varázserőt a tanítvány bőrébe ültethessük. Hitvallásunk szerint meghallgatjuk az emberek kéréseit, gondjait, és a megfelelő yantrával vagy mantrával igyekszünk egysúlyba hozni életüket.

Hogy lelkiileg készen álljon a sak yan szentségére, Duquenois áttért a buddhista hitre, és egy rövid időre szerzetesnek állt.

Ajarn Matthieu által készített sak yan háttetoválás egy Németországból érkezett vendégén.

A mi szemszögünkből a sak yan értelme az, hogy a tanítványok (ügyfeleink) az általunk készített tetoválások erejének segítségével érik el céljaikat. Gyakran előfordul, hogy a sak yan segítségével az emberek olyan életutat járnak be, amire korábban nem gondoltak, még csak nem is álmodtak róla. A sak yan animista (állatokat istenítő) gyökerei kimondottan tetszenek nekem. Az ilyen tetoválásokban érzem a mélyből feltörő ősi spirituális erőt, így talán jobban érthető, miért nem tekintek műalkotásként ezekre a tetoválásokra."

Ajarn Matthieu és felesége jelenleg az otthonuként szolgáló településen, Hua Hinben dolgoznak Thaiföld első tetoválómúzeumának felállításán, így őrizve meg a sak yan ősi szellemiségét. Céljuk, hogy a sak yan gazdag kulturális és vallási hagyományát a jövő tanoncai és szerzetesei számára is elérhetővé tegyék.

„A múzeum projektet a szükség szülte. Célja, hogy megőrizzük és megvédjük a eltűnőfélben lévő thaiföldi, burmai, laoszi és kambodzsai szent tetoválásokhoz kapcsolódó tárgyakat – elvégre ezek a rituális szokások mind közös gyökerekből fakadnak. Ez év végére a gyűjteményünk már 600-700 különböző tárgyi emlékből fog állni. Bronz tetoválósúlyok, különböző ősi tetoválótűk, fából készült sablonok, tintatartók, varázserővel rendelkező hozzávalók, varázsigéket tartalmazó könyvek, és számos egyéb, elsősorban tetoválómesterek által használt kiegészítők lesznek itt kiállítva. Idén az általunk végzett sak yan tetoválásokból befolyó bevételünk 80 százalékát a lehető legtöbb tárgyi emlék megvásárlására költjük, mielőtt azok végképp eltűnnének. Magángyűjtőket is arra buzdítunk, hogy minél több ilyen tárgyat szerezzenek be, így téve egyre összetettebbé gyűjteményünket.” A mesterről bővebb információt Facebookoldalán és stúdiójában találhatnak olvasóink. Személyesen október 2-4 között a Hong Kong-i, illetve október 9-11 között a firenzei tetováló expón lehet vele találkozni.

ขอบคุณ - Kob Kun!

Samnak Sak Yan Ajarn Matt
1334/296 Baan Ploen Puksa
Wang Phong - Pranburi
Prachuap Khiri Khan
77120 Thaiföld
Tel: +66847605040
Email: matthieu@duquenois@gmail.com
www.facebook.com/Ajarn.Matthieu
www.facebook.com/huahinsakyan

Ajarn Matthieu khom írással fejez be egy sort.

Ajánlott irodalom

(2012) Joe Cummings. Sacred Tattoos of Thailand: Exploring the Magic, Masters and Mystery of Sak Yan. Singapore: Marshall Cavendish.

(2012) Lars Krutak. Magical Tattoos and Scarification: Spiritual Skin. Aschaffenburg: Edition Reuss.

(2014) Tomasz Madej. Sak Yan: The Magic of Thai Tattoo. Warsaw: Asia and Pacific Museum.